

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése. hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	---	---

Boldogasszonyi bucsú

Régi szép szokása az a katolikus híveknek, hogy a bold. szűz Mária ünnepin vándorbotot fognak és elzarándokolnak annak kegyelet-helyeire, a neki szentelt templomokba, hogy itt leróják a köteles tisztelet, a gyermeki szeretet és hála adóját. És különösen a magyar nemzet az, kinek kath. hívei őseiktől öröklött, hagyományos kegyelettel hódolnak a bold. szűz Máriának, mert hazánk első királya Sz. István neki ajánlotta föl országát, népét és koronáját is, melylyel magát magyar királylyá koronáztatta.

Mily magasztos jelenség az, midőn a jámbor hívek éneke elhangzik a délibábos rónán, ha visszaverődik az erdős hegyek és bérceken! A természet lágy ölére lehajlott virágok és bokrok, hegyek és halmok, szellő és zivatar, fergeteg és villám, a nap, hold és a fényes csillagok milliói mind, mind fel vannak szólítva, hogy őt, a szent szűzet, az üdvözítő édes any-

ját, Magyarország fő-védasszonyát dicserjék és magasztalják, mert ma ünnepe van. Mária ünnep a bűnös ember lakta földön és a magas égben, az angyalok hazájában.

Magáról az ünnep jelentőségéről sokat lehetne írni; most azonban csak annyit említünk meg, hogy templomunk — melynek külső- és belső díszítésére oly kiváló gondot fordít főtiszt. plébánosunk, hogy az alföld templomai között izléses díszítés tekintetében az elsők között áll — az 1769. évben történt felszentelése alkalmával a bold. szűz Máriának ajánlatot fel.

Ezt a szép és nagy ünnepet ünnepli ma városunk. Ide zarándokolnak a szomszédos községek és városok katolikus hívei sok esztendőök óta, hogy maguknak lelki megnyugvást szerezzenek és bűneiktől megszabaduljanak. A vallásos kötelesség teljesítése után mindig jut néhány óra a kedves rokonok vagy régi barátok meglátogatására.

Az ünnep vallásos jellege most is olyan, mint volt évekkel ezelőtt. Az ájtatos hívek ezrei éppen oly benső, igazi vallásos áhitattal imádják az urat és szent kegyelettel fohászolnak a boldogságos szűzhez, mint két évtizeddel előbb. Városunk utcáit és épületeit éppen úgy ismerik a vándor bucsúsok, mint régebben; nem igen sok dologban történt változás, csak az emberek változtak meg. — A társadalmi élet nem oly barátságos, nem oly testvéries, mint volt a hetvenes években; valami betegség rágódik az emberek szívében, a mely a régi egyetértést és testvéries összetartást szétlúta. Hiszen a hetvenes években boldogasszonyi bucsú alkalmával nem csupán a szomszéd városokból és községekből, de messzebb vidékekről is az intelligencia javarésze Csongrádra tartott, itt adott találkozót a vármegye intelligenciájának nagy része, kikhez örömmel csatlakozott Pest és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék úri közönségének kisebb része.

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRGYAJA.

Ál m o k.

Fiatal és leány valék. Mi természetesebb, minthogy ábrándozni, álmodozni szoktam és szerettem is. Ábrándaim, álmain pedig nem mindig a jelent, hanem a jövőt is illeték. Szerettem az erdők mélyében a lombdök szárnyasainak simfoniája mellett ábrándozni. Lelkem mintha csak egy mély sóhajjal, a vadgalamb főjő bugásának kíséretében elszállt volna oda fel, hová az erdő lakóinak hozsánája is küldve volt: Isten színe elé!

Oh! mily magasztos áhitat, imádat fogta el ottan lelkemet, ott a természet mély rejtelmű templomában, hová a napsugár is csak titkon jár be, hogy az őserdő mélyében, csendjében megpihenjen s égető hevét lehűtse! Lelkem megittasult mámorosult a gyönyörtől, midőn a bársony puha erdei mohára ledülve a sűrű lombokon átszűrődő napsugár játékát lesve s itt-ott egy-egy csepp kék eget megpillantva, szememet a sötét tölgyrengetegen végig jártatám. Mintha mindegyik egy-egy század történetét mesélte volna el nekem.

Mikor vad tatár és török csordák pusztították hazánkat és a föld népe ide menekült az őserneteg védelmét kikérni, annak

oltalma alatt mentheté meg szegény zaklatott életét. Oh minő sok nyomorról regéltek e mostan korhadtnak látszó, de századok viharával daczolt tölgyek! Mennyi jaj szó vegyült lombjaik susugása, zúgása közé! Hány szegény magyar bujdosó könnye és vére öntözte törzseik gyökereit! Hány odamenekülő s ottan eltévedt s éltlen szonjan elpusztult hősnék s földnépének hamvai termékenyítik az őserneteg talaját?! Mennyi élet, mennyi öröm, bánat, nyomor, szenvedés sirja fölé borulnak a suttogó sűrű lombok! Vagy reményt, szerelmet, életörömet is felednek talán? Oh, minő rejtelmes, borzalmas mesék valának azok!

Szívem összeszorult és visszafojtott lélekzettel figyeltem, az erdő mélye pedig megnyitá előttem keble titkait s folytatá emlékezeit. Könnyen, röpkén, mint egy erdei gerle, hol meg nehézkesen, komoran, baljóslatuan, mint egy éji bagoly suhantak el felettük és ők ismét más és más látványnak valának tanúi.

Jöttek elszánt, zordkinézésű komoly férfiak és szép daliás bus arcú leventék vadászni: az ismét elszaporodott vadat üzni, s hazájok sorsa fölött, az erdők titkos magányában tanácskozni, sóhajtozni, kétségbe esni s kétségbe esve még Istent is káromolni, az ő jószágában is kételkedni Végre csillapultak a szenvedélyek: a haza sorsa kissé jobbra

fordult; és az erdő bársonypuha pázsítja csendesen legelésző birkanyájának és szép magyarfajú gulyáknak adott kövér legelőt és a pitykés gombos mentéjükben, sip ujjú ingekben s rojtos bő gatyáikban büszkén lépdelő pásztoroknak és az ő bokor ugrós szoknyájú s csipkés bodros ing ujjú, piros pruszlis kedveseiknek is: csendes édes pihenőt. Ekkor az erdők szárnyasait, csakis a kis és nagy csengetyűk és kolompok zaja riasztá fel az apró tojáskaikkal teli meleg fészkeikről. De nem sokáig tartott e csendes idylli erdei élet.

Ismét lángba borult a haza, Minden igaz magyar hazája szabadságát védeni ment és a vesztett csaták után ismét bujdosni in-cült a népnek, a nemzetnek színe-java: megint benépesült az őserneteg, hazájok során szomorkodó és mindenüket vesztett bánat-ült arcú s halálra üldözött kétségbeesett hazafiakkal. Oh minő gyászos, szomorú napok valának ezek! Szívem összeszorult, azért sietve mondék búcsut a suttogó lomboknak s az őserneteg szomszédságában elterülő mezőségnek indultam, hogy az arany kalászeit lengető s dús termést ígérő gabona táblákban és a fölöttük röpködő pacsírtak kedves vig dalában gyönyörködjem. És itt, szemem könnyekkel telt meg e gondolatra, hogy a jó Isten mily igazi Kánaánnak áldott meg

És most?

Alig látunk vidéki intelligens vendéget városunkban; de hiszen nem is csoda, mert a vidéken is tudják, hogy az áldatlan pártoskodás és különösen a magán-személyi érdek istápolása mekkora hézagot ütött a csak két évtizeddel előbb is oly szép, testvéries egyetértésben élő közönség között. De eltekintve e bajtól, más betegség is rágódik társadalmunkon. Még azok között sincs kellő összetartás, barátságos vonzalom, kiket állásukon kívül még politikai közös érdek fűz össze.

Meg van a kaszt-rendszer az úri nép között, a mi nem volt 16 év előtt. Bizony régen volt, csak úgy rémlik, hogy volt Csongrádon olyan barátságos élet, hogy a vidéki vendégekkel együtt több száz pár tánczolt reggelig is az itteni fiatalság által rendezett bucsú-bálban.

Pedig az emberek úgy szólván ugyanazok, csak érzelmeik változtak meg és a magán érdek az első!

Hát csakugyan igaz a költő eme mondása: „Változnak az idők, változnak az emberek!”

A délmagyarországi ipar- és mezőgazdasági kiállítás.

(Vége)

A fehértemplomi pavillon szomszédságában Vinga város, továbbá Bogsán és vidékének szép pavillonjai emelkednek, melyekben ismét gyönyörű házi iparcikkok kiték le a szemlélő figyelmét.

Ezek előtt áll a székelyház, melyben Háromszék vármegye mutatja be érdekes háziiparát.

E pavillon mögött van a fémipar, e mellett pedig a kocsicsarnok, mely előbbiben különösen a műlakatos munkák ragadják meg a néző figyelmét.

Nem hagyhatom említés nélkül Siegl téglá műveit Fehértemplomról, azért, hogy telhivjam reá az agyaggal foglalkozó iparosaink figyelmét, nem találnák-e érdemesnek kitűnő nyers anyaggal rendelkező agyagiparunk fellendítése érdekében azok készítői módjának elsajátítását?! Ezek a székelyház előtt a szabadban vannak kiállítva.

Mikor ezeket a röviden felsorolt tárgyakat reggeli 8 órától úgy futva megnézegette az ember, éppen déli 12 órakor a magyar csárdához jut, hol a sok járkálástól megjött étvágyát — kitűnő, és a mi a kiállításoknak nem sajátja, olesó konyhán lecsillapíthatja.

Innen egy pár kaptár mellett meglepetése után, melyekkel a Csongrádiól ott megjelent méhészek nem igen voltak megelégedve, megkezdhetjük a Béga partján fekvő pavillonok meglepetését; mindjárt a csárdától balra áll a hosszú gépesarnok a hol temérdek mezőgazdasági gép és eszköz, tüzelőszer, kézi szerszám, omnibus, világító gázzal melegíthető vasaló, gyors főző takaréktűzhely stb. van elhelyezve.

Ezzel szemben a hasábfából összerakott vár, mellette pedig a természetes fából épített tornyos erdészeti pavillon köti le figyelmünket, melyben az erdészeti összes termékei, erdő gazdasági, szerszámok, vadászati eszközök, kitömött állatok, furniok, dongák, parkettek stb. vannak.

Ezeket a pavillonokat is elhagyva, az ipar és gépesarnok között elhaladva találjuk a magyar csukor-ipar pavillonját, a phonograf pavillont, borkostoló helyet, a champagnei pavillont, végül meglepetendő a gyümölcs- és virágkiállítás pavillonja és a mellette gyönyörű renaissance stílusban épült igazgató-sági épület.

Ez nagyjában a kiállítás képe, melynek kiegészítéséül felemlitem a park közepén emelkedő nyolcz szögletű zene pavillont, mely-

ben katoná zene teszi kellemessé a parkban levő közönség estéit.

Végül a kiállítás czéljáról óhajtannék még néhány szót mondani.

Tudva van az, hogy Magyar-ország csak egy pár évtized óta kezd a nyugoti államokkal az ipar terén versenyezni, így sokan azon nézetben vannak, miszerint ily rövid idő alatt oly sok küzdés után nem volt lehetséges iparunkat annyira fejleszteni, hogy szükségleteinket csupán hazai ipartermékekből fedezhessük, e nézet alaptalanságáról meggyőző bennünket Angolország, és az a lázas tevékenység, melyet ugy a törvényhozás, mint a kormány is elkövet iparunk fejlesztése érdekében.

Az utóbbi igazolására nem szükséges többet említenem mint az ipariskolákat, középipartanodákat, technológiai muzeumot stb.

Az előbbire pedig legyen szabad Dr. Herich Károly egyetemi tanárnak „A kis ipar” című tanulmányából az idevonatkozó szavait idéznem: „A legközelebbi világtiállítások bebizonyították azt, hogy az angol ipar fokról-fokra emelkedik és két évtized után az angol műipar már is a kivitelre adhatta magát és jelenleg még Franciaországba is importál sok millióra menő iparcikkeket.”

Ez igazolja tehát azt, hogy két évtized alatt komoly törekvással sikerült Angliának Franciaországba iparcikkeket szállítani, pedig ez utóbbi ország századokon keresztül izlés, divat, művészet és irodalom dolgában vezérszerepet visz, valószínű tehát, sőt megdönhetően bebizonyította a budapesti országos, jelenleg pedig ez a kiállítás, hogy minden ipar-termékünk úgy művészi kivitel, tartósság, valamint jártanyosság tekintetében minden más állam termékeivel kiálja a versenyt.

Egyik czélja tehát: meggyőzni a kereskedőket arról, hogy idehaza is készítenek olyan jó, szép, és olesó cikkeket mint külföldön; vásároljanak tehát idehaza.

A kiállításnak másik igen fontos czélja pedig az, hogy sok iparos készítménye lévén kiállítva, igen sok szöpet, újít és czérszerűt lát a szemlélő, miáltal ismeretei gyarapodnak, a látottakat utánozhatja, javítani, újítani való is tapasztalhat, szóval sokat tanulhat, mire

bennünket magyarokat, hazánk mily dusan nyújtja terményeit, s lelkem felemelkedett a pacsirta énekével dicsérni őt, kinek e hazát, minden szépségeivel, előnyeivel köszönhetjük s mintegy forró, imaszerű fohászszal kértem őt: vajha e nemzet mindig birtokában maradna e drága szép földnek! És a pacsirta annyit mondott az én fohászomra s leröppenvén a magasból, kis fészkeire pihenni tért és elesendesült. Én pedig ismét tovább folytattam sétámat a viránydus rét felé, a melynek ligetjében a csalogány már megkezdte édes gyönyörrel s bánatos keservvel teli esti dalát.

De valamint a pacsirta dala, úgy az ő éneke is csak boldogságról szólt énnekem. És minél tovább hallgattam énekét, szívemet annál edesebb remények, vágyak tölték el, szálták meg. Ah! oly bizton hittem, miként az élet e reményeket, e vágyakat mind egytől egyig megvalósítja. Hogy ne! hisz csak 17—18 éves leány valék még akkor és ebben a korban ki ne hinné, hogy az élet a legvérmesebb reményeket s a legmerészebb vágyakat is be ne töltsé?! Egy hosszú élet volt előttem s ez nekem e percekben úgy tetszett, mintha egy virágokkal, rózsákkal telehintett síma ut volna, a melyen én majd csak egész könnyelmesen fogok tova haladni: csupa virágillat s madárdal, öröm s boldogság fog azon át kísérni. Oh, azok a gyönyörteli ábrándok! Miért valának azok csak álmok, amikből oly keservesen kelle kiábrándulnom. Miért kellett fölébrednem? Pedig fölébredtem. Az élet hosszú volt; de az ut, a melyen tova haladnom kellett nem volt síma, hanem inkább igen is göröngyös, virág meg a mi csekély akadt is utamba, oly gyorsan elhervadt, hogy

én annak szinpompájában, illatában is alig gyönyörködhettem; annál inkább sértettek a töviseik, azoktól síjog a szívem még most is.

Hisz a pacsirta dala csupa megelégedésről, a csalogány éneke meg csupa boldogságról regélt nekem, miért ne hihettem volna, hogy ha ők azok, miért ne lehetnék épp úgy én is az! Hiszen az én kedélyem is oly vig, örömteli volt, mint a pacsirtáé és az én szívem is épp oly kész vala az odaadó szeretet s a benső mély érzelmek befogadására, mint a csalogányé; az én lelkem is épp úgy vágyott a kora reggeltől késő estig tartó munkás élet és a szerény elrejtett családi élet után, mint a mik a pacsirtát oly megelégedetté és a csalogányt meg oly boldoggá tévék! Miért nem érthette el az én lelkem is e vágyakat? Miért? Mert a pacsirtának pacsirta, a csalogánynak meg csalogány párja akadt, nekem meg . . . oh de ni! Ismét ábrándozom, álmodozom. Pedig azt tartják a prózai emberek, hogy az álmok, az ábrándok az élet megrontói, igaz is lehet. Talán az én életemet is azok rontották meg: szebbnek képzeltem az életet, jobbnak az embereket, mint a minők voltak: azért volt oly keserű a kiábrándulásom, az álmaimból való fölébredésem.

De jó hogy fölébredtem, hogy már nem ábrándozom álmodozom többé, mert miként és hol folytatnám ismét ábrándjainat, álmaimat? Ifjuságom eltűnt, az ősröngyös sincs többé; kiirtva már a gyönyörű erdőség. Az ősröngyöset, a szép mezőiséget, a virányos rétek ligeteit el kellett hagynom: sorsom messze vitt s e közben évtizedek multak és én megöregedtem; őszülő fővel kerültem oda ismét vissza, a hol ifjúkori álmaimat átálmodtam.

Sietve kerestem fel a mezőt, a rétet, hogy onnét átsétáljak az erdőbe is, meghaligatni, vajon a suttogó lombok regélnék e most is nekem. De a mint a mezőn tova haladtam, már hiában kerestem a rétet s annak ligetjét. A bokrok cserjék kiirtták; a rét feltörve szántó földdé téve volt. A kis csalogányt is hiában kerestem: rég elszállt az már jobb hazát keresni! Isten tudja, merre s kinek panaszolja el most buját, bánatát! Tovább megyek a mezősegen végig, a hol a vig pacsirta dalát hallottam volt és kerestem az erdőt, de nem lelem sehol. Csak itt-ott egy-két cser vagy tölgyfa pihenőül. Az erdő kiirtva s helyén sovány szántóföldek s kopár legelők terülnek el.

Ah, hát a természetben is van kiábrándulás! Minő valóság ez! De mine az egyes fák is fészket rak a gerlicze és a vadgalamb, csak hogy az ő turbékolásuk, bűgásuk, mintha szomorúbban szólna mostan. Mintha csak elpanaszolná mindazt, a mit aztán később a faluban beszélni hallottam, hogy az ő őshazájokkal, az erdőséggel mi történt. Hogy az uraság mennyi vadászatot rendezett. Hogy irtatta apránként vadászterületét alakítva át a rengeteget, hogy száguldoztak itt a nyertő paripák, a vonító kopók seregei és a hajrázó hajtók rajai, hogy visszhangozta az erdő a vadászkiáltók hangját, az uri vadásztársaságnak a késő éjszakáig nyúló lármaját, mulató, tomboló zaját, tivornyáját. És midőn e sok zaj elcsendesült, a birtok „gazdát cserélt!”

A régi ősnemes, jól gazdálkodó régi öreg uraságok utódai könnyelműségben, pazarlásban mind jobban-jobban túltettek egy-

különösen iparosaink nagy részének szükségére van.

Most pedig hálás köszönet és elismerés Temesvárnak azért, hogy bebizonyította azt, miszerint oly sok csapás után ily rövid idő alatt hazánk iparát a tökéletesedés oly magas fokára emelte.

— *anna* —

S Z I N É S Z E T.

Három művészi est és — — Thalia temploma egyidőre bezárul, nem hallgathatjuk Németh József kitünő és kacagató mókáit; Dayka remek baritonját; Serfőzi kedves hangját, Till Róza hév szavalását. Bezárul a templom és megszűnik a színészet. Talán ezen évre. Mert hisszük, hogy jövőre ismét hoz közzénk balsorsa egy tévelygő társulatot. A színlaposztó ismét felkeres bennünket, hirtől edván, mint jó harangozó, hogy ismét itt vannak a „nemzet napszámosai“ és mint jó napszámshoz illik, robotolnak a szép, jó, nemesnek és a magyar műérzéknek. — Terjesztik tovább ezeket.

Mert a színészetnek ezek és ezeknek a terjesztése volna a feladata, ha minden színész feladata magaslatán állana. De ritka színész, ki ezeket terjesztene, ritka színész Egressi! Lámpással kell keresni egy Némethet a vidéki színészek között. Pedig az ilyenek érdemlik meg igazán a művész nevet, a kik szívvel lélekkel törekednek megfelelni nemes és magaslatos hivatásuknak. Különösen nálunk, hol még ma is egy cirbusz, egy bukfenec nagyobb hatást képes előidézni, volna szükség egy hivatott színészre, kelne el egy derék szintársulat.

Sajnos, hogy nem élvezhetünk jó előadásokat Miért? önkéntelenül is őt'ik mindenkinek eszébe. Igen egyszerű és világos okból. Mert nem képes a közönség folyton robotolni,

Nincsen meg közönségünknel sem az anyagi, sem a szellemi tényező oly mértékben, a mely képesítene bennünket arra, hogy egy hivatásának megfelelő szintársulatot képes volna nemes törekvésében, gyámolítani.

máson, míg végre a legutolsó nemzedék a fületes „modern“ nevelés következtében: egészen a könnyelmű pazarlásnak esett áldozatul, martalékául. Bálványozta a sportnak minden nemét s végre is: a hitelező is csak követeli vissza egyszer a pénzt és ha pénz nincs: a birtok is jó fele áron vagy mi? Elég az hozzá, a birtok más kézre került s így nagyon természetes, hogy az erdőségek pasztulnia kellett. Egy ős rengeteg! Mi az, mit hoz az! Hisz az holt kapitalis, ki tartaná azt? A föld, a föld, az a valóság, a többi csak képzeletben jövedelmez. Az egész világ ad, vesz, számít és nyerekedik. Minden az anyagi kérdésnek, haszonnak esik áldozatul, ha még oly szép, még oly eszményi is. Olyan szép eszményi volt nekem az ős rengeteg erdő is és úgy elmúlt, mint egy szép álom. S valamint az elmúlt, úgy semmisül meg minden földi dolog: vagyon, ifjúság, szépség, boldogság. Egy könnyelmű kéz, rossz szív, felületes elme mindentől megfoszt bennünket, mindent elfusztithat, hát az ábrándok, az álmok hogy ne foszlanának szét, hogy ne semmisülneek meg?!

És én mégis fájó szívvel sóhajtok fel: oh ti ifjúkori kedves ábrándjaim, álmaim, miért nem ismétlődtek? Miért kell most már mindig csak a rideg valónak élnem? Hisz oly szépek valának nekem azok az ifjúkori ábrándjaim! Legalább ha ébren nem, álmaimban keressetek fel újra, ti szép felejthetlen álmok!

Seperné-Nagy Kornélia.

De mintha eltértem volna tárgyamtól. Nem védem magam ezen kitérésért, pedig mondhatnám, hogy épen azok, kiknek a gondviselés adott annyit, hogy a színészet oltárára is áldozhatnának belőle, azok nem látogatják a színházat. Azok nem hoznak Thalia oltárára egy csepp áldozatot. Olyan három est pedig, mint a milyen a szombati, vasárnap és keddi volt, ritkán található fel a vidéki színpadokon.

De lássuk őket egyenkint. Szombaton nem nagy számú közönség előtt adatott „Tyukodi Lőrincz familiája.“

Németh József a népszínház kitünő és legelső művésze a czimszerepben olyan alakítást nyújtott, oly kiváló bravurral játszott, a milyent Csongrád aligha élvezett. Mellette küzdött és az előadás sikerén fáradt szintársulatunk minden jobb ereje és sikerült is nekik az előadást egyikévé avatni azoknak, a milyen ritkán fordul elő színpadunkon. — Különösen kivált M. Till Róza, Kiss Laura, Halasi Béla.

Nem áll siker dolgában a vasárnap „Falu rossza“ előadása sem hítrább nála.

Sőt bizvást mondhatjuk, hogy úgy anyagilag, mint szellemileg fölülte áll az előbbinek. — A közönség egészen megtöltötte a színikört.

Németh József (Gonosz Pista) egész elragadta a közönséget kitünő alakításával. Nem kevésbbé hatott egy másik vendég Dayka Balázs az aradi színház baritonistája kiváló énekével, bár a cigány zenéje nagyban rontotta énekét. Mint mindig, úgy ma is, mellettük szépen oldották meg szerepeiket Serfőzi Etel, Halasi, Till Róza.

És most az utolsó előadásról referálok. Szigligeti „Czigány“-ja került színre a czimszerepben Némethtel. Nálánál jobb cigány természetben sem található.

Kitünő alakítást nyújtott Till Róza (Rózi.)

Hallatta szép hangját és gyönyörködtetett Dayka.

A közönség nem is maradt hálátlan a nyújtott élvezetért, minden perczen tapssal jutalmazván a szereplőket.

És ezzel végére jutottam tárgyamnak. Bucsút mondtó a színlaposztó, bucsút mondotk én is azzal, hogy sohsem jobbat, csak ilyet, mint ez a három est volt.

Ujdonságok.

— augusztus 15.

— **Lapunk mai száma** a kettős ünnep miatt a mai napon jelenik meg.

— **Reményi Ede** világhírű hegedűművész, hazánkia tegnap Bodó Alajos zongoraművésszel városunkba érkezett és este a népkerti színikörben hangversenyeztek. Az estély lefolyásáról jövő számunkban referálunk.

— **Visszautasított kérvény.** Éder János közzégi képviselő és Vig Dávid csongrádi lakosok, kérvényt adtak be a községi előjárásához a végből, hogy a járda ne csak a külvárosban, hanem amennyiben télen át az utcák járhatatlanok, a belváros főutcáján is kiépíttessék, ha pedig ez lehetséges nem lenne, úgy a felszedett kereszt-járdákat a nevezett város részben ideiglenesen rakassa le. Ezen méltányos kérelmet a t. előjáróság azon indokolással utasította vissza, mert a padlók lerakása, az elérendő eredménnyel arányban nem álló költségeket okozna. Kérelmezők az előjáróság visszautasító határozata ellen a közgyűléshez fellebbeznek.

— **Eletmentő asszony.** Mészáros Franczi, 7 éves leánya játszadozott a malom utca irányában a Tiszán elhelyezett meregető lápon. Bele-bele tekintett a folyó csalogató tükrébe s egyszer csak a vízbe bukott. Csernák Györgyné asszony éppen tanúja volt a rémes jelenetnek. Egy pillanat alatt a lápon termett s az alámerülő leánykát a vízből szerencsésen kimentette.

— **Rendőrségünk** figyelmébe. Ejjnye te ilyen, te olyan! te így, te úgy. Hát még te mered ezt nekem mondani?! Hát te te... Ilyenforma disputák és még különbek is hallhatók lépten-nyomon városunkban. Ez még semmi sem volna. De a rendőrség főfőszékében, a városház udvarán is történnek ilyenek naponként. Eltekintve, hogy az ilyen viták a közönségre zavarólag hatnak, még legtöbbször közérkölesiség szempontjából is lehet szó ellene. A héten is hallhattunk ilyen épületes verekedést éppen a városház udvarán; zavarta a hivatalnokokat munkálkodásukban és a rendőrt, a ki mindezt látta, hallotta, még csak helyéből sem mozdította ki. Miért is? Azért, mert rőndnek muszáj lönni!

— **Gyermek gyilkos.** Minden jó érzés kihalt Takács László teési dohánykertész-ből. Gyermekével legmostohábbán bánt, nejét folyton ütötte — verte. Kedden az esti órákban is összezdörtült nejevel és ütni kezdte. 16 éves fia István anyja segélyére sietett, de vesztére, mert apja egy darab fával úgy fejbe-vágta, hogy rögtön a földre bukott. Ájulásából nem is ocsúdíhatott fel, mert nehéz szenvedések között kiszendetett. — A holttestemet a szentesi kórházban boncolták fel.

— **Főgimnázium Félégyházan.** Kúfélégyháza város képviselőtestülete augusztus havi közgyűlésén hazafias érzületű gondolkodását azzal bizonyítja be, hogy egyhangulag elhatározta a fennálló alginnáziumának főgimnáziummá való fejlesztését. Az ötödik osztály már a f. évi szeptember 1 én megnyílik és évről—évre a többi osztályok. Részünkről örömmel üdvözljük a szomszéd várost kulturális haladásában.

— **Rájuk jár a rúd a „szocialisták“-ra.** A budapesti „Népszava“ című lap ellen a kir. főügyészség hivatalból sajtópört indított június 12 én megjelent „Békésmegyei dolgok“ című cikk miatt. Ebben a cikkben, a vád szerint, a békésmegyei hivatalnoki kar ellen nyilvános rágalmazás és becsmérlésért foglaltatik. Ezért a cikkért, valamint a „Népszava“ több inkriminált cikkeért is Radó Ignác vállalta el a felelősséget. Az aradi szocialisták ellen megindított vizsgálat is bevan már fejezve és az iratok indítványtétel végett a kir. ügyészségnek adattak át. A szocialisták ellen a rendőrség hat följelentést tett s a vizsgálat lázító és vallásellenes iratok terjesztését, a kauzió nélküli megjelent aradi „Közjólét“-ben megjelent izgató cikkekközvetéletét bujtogató beszédek tartását igazolta ellenük. A rendőrség által készített szocialista listában vagy száz név szerepel, de ezek közül csak 8—10 főkolompos ellen indítottak büntető eljárást.

— **A kuruzslás.** Hogy mennyi veszedelemnek, hogy mennyi szenvedésnek volt már okozója a kuruzslás; hogy hány ember lett már azért nyomorékká, hány ember lelte halálát a kuruzslás miatt... Isten a meg-megmondhatója. És mégis jobban esik egyeseknek, ha a helyett, hogy szakavatott egyén által gyógyíttatnák magukat, egy kuruzslót fognak betegségükben. Egy ilyen kuruzsló jár Szentestől át hozzánk kuralni F. S. személyében. — Majdnem minden héten megjelenik városunkban és itt akadnak kliensei, kik — természetes — egész életük folyamán nyögik az olcsó kura hatását. Filhivjuk rá az illetékes hatóság figyelmét, szükség esetén bizonyítékokkal is szolgálván.

— **Új harang.** 1680 klgamm súlyú harang tegnap szállítottott a *vasutról* a templom elé. Sok bámulója van a szép, nagy haragnak, különösen a szomszéd kis községek bucsúsai csodálják.

— **Új adózó polgárok.** No mert hogy már ilyenek is vannak, még pedig nem valami szegény napszámos, a ki most esperedett fel az adózók közé, hanem a jó házőrző ebek. Pecséttel — mint valami vak koldus — járnak az utcán a kutyák. Azt hinné az ember, hogy legalább is ismertető jel ez a nyakukba, pedig hát adókönyv. Rá van írva a pecsétre, hogy melyik kutyá mennyire adóképes. Mert tudnivaló, hogy minden rendű és rangú eb — mint az emberek is — több vagy kevesebb adóalappal bír és így egy, két vagy több frtot fizet, ha képes fizetni. — De ha nem képes akkor úgy csinál, mint a n-kikindai eb Felakasztja magát az adóhivatal sarokvasára ezen levél hátrahagyásával: „mivel az adómat nem vagyok képes

fizetni, öngyilkos lettem." Nálunk is fog majd — hisszük — kerülni, ilyen életunt kutya minélelőbb.

— **A gáttest veszedelme.** A tisztai gát az Ordódi rakparttól a kikötői kompjáráig veszedelmes módon megrepedt. Térésük miatt erről jelenleg csak ennyit említünk fel, jövő számunkban bővebben tárgyalván a dolgot. Azonban már most felhívjuk erre az intéző körök figyelmét.

— **Tisztálkodás.** Ugy látszik, hogy némelyek a tisztai fürdőt nem azért veszik, hogy testük melegségét lehűtsék, hanem valóságos „nagy mosást” visznek véghez. Oriási darab szappanokat visznek a fürdőbe. testüket bekenik és annyi szappan habot vernek, hogy el lehetne vele látni egy évre az összes borlély műhelyeket. Hanem azok kikézt nem szokták meg, nem valami nagy élvezettel lépnek a fürdőbe. Szíves figyelmébe ajánljuk a szappanosokat a fürdőház tulajdonosnak.

— **Iparosaink figyelmébe.** A csongrádi járás főszolgabírói hivatalának 135 kihágási sz. a kelt itélélével H. J. helybeli iparos, ki segédjének munkába lépését az ipartestületnek bejelenteni elmulasztotta. 20 f. bírság, nem fizetés esetén 2 napi elzárás büntetés elszívására ítéltetett. Ezen ügyből kifolyólag az ipartestület elöljárósága ismételtén is figyelmezteti a testület összes iparos tagjait, hogy az ipartörvénynek a segédnek alkalmazására vonatkozó rendeleteit annyival is inkább pontosan betartsák, mert muladékosság esetén mindegyes mulasztó ellen a legszigorúbb eljárás fog alkalmazásra vétetni. Hasonlóképp figyelmeztetnek az összes testületi tagok, hogy iparigazolványaikat bejegyzés végett, a tanácsartó iparosok pedig, hogy tanulóikat szabályszerű szerződés alapján, a hivatalos órák alatt, (kedden és pénteken d. u. 5-7 óra közt.) a testület elöljáróságánál, a törvényes követelmények terhe alatt, legkésőbbben e hó 25-ig mulasztanul bejelentésük.

— **Hymen.** Ifj. Eszes Mátyás földbírtokos f. hó 12-én esküdött örök hűséget Fiedermann Ilona kisasszonynak. Hosszú és boldogsággal teljes életet kívánunk az ifjú párnak.

— **„Borús Napok”** címen Vargha Mihály helybeli s. lelkész úr által írt kötet előfizetési árát lapunk múlt számában tévesen közöltük. Az előfizetési árak következők: Diszkötés: 2 f. rt, vászonkötés 1 f. rt 40 kr. és fűzve 1 f. rt.

CSARNOK.

Hugom eljegyzésére.

Szerettem én is, engem is szerettek,
Örök üdvével és örök kinjával
Jól ismerem, jól, én is a szerelmet;
Az első csók, az első napsugár,
A kikeletnek édes első álma
Óh, jól tudom, óh jól tudom, mit ér...
Veled imádkozom szerelmedért...

Bimbó ha fessék korai tavaszra,
Fagy érheti. És megsiratja könnyen
A lány, ha hajlik csábos, szép szavakra.
Bimbót a fagy, szíved a bá ne érje.
Ábrándidat a való szét ne tépje...
Az üdvödért, a boldogságodért...
Veled imádkozom szerelmedért...

Oh, jó az. Isten meghallja imánkat,
Kedves neki az ilyen tiszta érzet,
Mely áhitatként angyal szívből támad;
Mégáldja azt is, kire vársz epedve,
Hogy tiszta, hű, igaz legyen zserelme
És szívet adhasson a szívedért...
Veled imádkozom szerelmedért...

S mikor magad legboldogabbnak érzed,
Ha eljő rád egy leimádott perce
A végzetlen, örök üdvösségnek —
Gondolj reám akkor, egy pillanatra,
A te imádnak tán lesz foganatja:
Rég küzdök én is... rég... valakiért...
Imádkozzál az én szerelmemért...

Vejtkó Pál.

Szerkesztői üzenet.

Vojtkó Pál úrnak Sopronban. Forró köszönetünket a kedves versekért és a még kedvesebb — levélkéért. A csongrádi „kis lak” lakói nem oly feledékenyek, hogy életük szakadtáig ne tartsák emlékükbé azokat a szerfelett kellemes órákat, melyeket a finom lelkű költő társaságában eltöltöttek. A lap rendszeren megy. Szíves közreműködését továbbra és mindenkorra is kérjük. Lehet-e olykor-olykor egy-egy rövid tárczát reménylenünk?

Szívből köszönti a család apraja-nagyja a Marsailles jeles interpretátorát és derék tanítványait!

Gőzhajózási menetrend.

Csongrádról Szolokra: kedden, csütörtökön és szombaton reggel 4 órakor.
Csongrádról Szentes és Szegedre: szerdán pénteken és vasárnap reggel 4 órakor. (A hajó Csongrádon éjjelezik.)

VASUTI MENETREND.

Csongrádról indul — d. e. — —	10.—
K-Kis-Szállásra érkezik. — — —	10 35
Félegyházára — — — —	11.—
Szegedre ind (sz. v.) — — —	11.47
Szegedre érkezik — — — —	1.14
Budapestre ind. (gy. v.) — — —	11.47
Budapestre érkezik. — d. u. — —	2 05

Csongrádról ind. — d. u. — —	2 10
K-Kis-Szállásra érkezik. — — —	2 48
Félegyházára — — — —	3 13
Szegedre ind (gy. v.) — — — —	3 46
Szegedre érkezik — — — —	4 44
Szegedre ind (sz. v.) — — — —	4 53
Szegedre érkezik — — — —	6 43
Budapestre ind. (sz. v.) — — —	5 02
Budapestre érkezik. — — — —	8 40

Budapestről ind. (sz. v.) d. e. — —	7 45
Félegyházára érkezik. — — — —	11 35
Csongrádra ind. — d. u. — —	12 05
K-Kis-Szállásra érkezik. — — —	12 35
Csongrádra — — — —	1 08
Szegedről ind (gy. v.) — — — —	10 47
Félegyházára érkezik. — — —	11 46
Csongrádra ind. — — — —	12 05
Csongrádra érkezik. — — — —	1 08

Budapestről ind (sz. v.) d. u. — —	12.—
Félegyházára érkezik. — — — —	4 39
Budapestről ind (gy. v.) — — —	1 25
Félegyházára érkezik. — — —	3 45
Csongrádra ind. — — — —	5 10
K-Kis-Szállásra érkezik. — — —	5 37
Csongrádra — — — —	6 10
Szegedről ind. — sz. v. — — —	3 15
Félegyházára érkezik. — — —	4 52
Csongrádra ind. — — — —	5 10
K-Kis-Szállásra érkezik. — — —	5 37
Csongrádra érkezik. — — — —	6 10

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadótulajdonos: Schwarcz Sándor.

Schwarcz Sándor

AJÁNLIJA

jól berendezett

könyvnyomdáját

Mindennemű nyomdai munkák, u. m.:

önálló művek, folyóiratok, árjegyzékek, körlevelek, falragaszok, hírlapok, meghívók, tánczrendek, névjegyek, gyászjelentések, gazdasági-kereskedelmi-pénzügyi és hivatalos nyomtatványok gyors és pontos eszközlések a lehető legjutányosabb árak mellett.

Továbbá legújabb előhímezési minták, chablonok a legnagyobb asztalfutókra vagy tálcza-kendőkre jutányos áron előnyomatnak.

Ugyanitt kész nyomtatványok kaphatók.

Csongrád, 1891. Nyomatott Schwarcz Sándor könyvnyomdájában.